

Cadw calonnau'n fyw drwy ddull allgorffol normothermig i'w trawsblannu yn dilyn rhodd ar ôl marwolaeth coesyn yr ymennydd

Chwefror 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae'r driniaeth hon yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w defnyddio yn y GIG.

Y cyflwr

Mae methiant y galon yn golygu nad yw eich calon yn pwmpio digon o waed i ddiwallu holl anghenion eich corff. Fel arfer, mae hyn oherwydd bod cyhyr y galon wedi cael ei niweidio. Defnyddir y term 'methiant cronig y galon' i ddisgrifio methiant y galon fel cyflwr hirdymor.- Y prif symptomau o fethiant y galon yw diffyg anadl (naill ai wrth wneud ymarfer corff neu wrth ymlacio), teimlo'n flinedig iawn a'ch pigwrn yn chwyddo.

Os oes gennych fethiant cronig y galon, bydd angen rhywfaint o help ar eich calon i wneud ei swydd. Mae triniaethau'n cynnwys: triniaeth â chyffuriau; triniaeth i sicrhau bod gweithrediadau pwmpio siambrau'r galon yn gydamserol â'i gilydd (fel arfer gyda rheolydd calon neu weithiau gyda diffibriliwr); llawdriniaeth, er enghraifft, i drwsio falf â nam arni; neu drawsblaniad o'r galon.

Fel arfer, caiff calon ar gyfer trawsblannu ei thynnu gan roddwr nad oes ganddo bellach unrhyw weithrediad yng nghoesyn eu hymennydd (y rhan o'r corff sy'n rheoli anadlu a churiad y galon), ac sydd wedi colli'r potensial i fod yn ymwybodol a'r gallu i anadlu ar eu pen eu hunain yn barhaol (marwolaeth coesyn yr ymennydd). Yna caiff y galon rhodd ei chadw mewn amgylchedd oer, heb ocsigen hyd nes y caiff ei mewnbllannu i mewn i'r derbynnydd. Gall storio calon yn y ffordd hon am gyfnod hir ei niweidio a gall effeithio ar y ffordd y mae'r galon yn gweithio ar ôl y trawsblaniad.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [cadw calonnau'n fyw drwy ddull allgorffol normothermig](#) i'w trawsblannu yn dilyn rhodd ar ôl marwolaeth coesyn yr ymennydd fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) a gwybodaeth NICE i'r cyhoedd am [fethiant cronig y galon](#) fod yn fan da i gael mwy o wybodaeth.

Y driniaeth

Nod cadw calon yn fyw drwy ddull allgorffol normothermig yw cadw calon y rhoddwr i guro y tu allan i'r corff. Defnyddir peiriant arbennig i gyflenwi gwaed cynnes wedi'i ocsigeneiddio i galon y rhoddwr. Y nod yw lleihau'r niwed i'r galon ar ôl iddi gael ei thynnu o'r rhoddwr, a gwella sut y mae'n gweithio unwaith y caiff ei thrawsblannu. Gellir ei ddefnyddio i gadw calonnau rhodd ar ôl marwolaeth gylchredol (marwolaeth sydd wedi cael diagnosis ac wedi'i chadarnhau gan ddefnyddio meini prawf y galon ac anadlu), yn ogystal ag ar ôl marwolaeth coesyn yr ymennydd. Defnyddiwyd y driniaeth hon i storio calonnau rhodd am hyd at 8 awr cyn eu trawsblannu.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd bod cadw calonnau'n fyw drwy ddull allgorffol normothermig i'w trawsblannu yn dilyn rhodd ar ôl marwolaeth coesyn yr ymennydd yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i bobl sydd â methiant cronig y galon sydd angen trawsblaniad o'r galon. Roedd yr 4 astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 337 o gleifion. Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1841-6